

Risico onder de loep

BRON: Expertisecentrum Kinderopvang, 2024

Mogelijk gemaakt met een projectsubsidie van Ministerie Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Deze tool is bedoeld om pedagogisch professionals bewust te maken van de mogelijkheden die kinderen bij hen hebben voor risicovol spel. Dit doen ze door de eigen binnen- en buitenruimte én de beschikbare materialen kritisch onder de loep te nemen.

VOOR WIE

Pedagogisch coaches en pedagogisch professionals

DOEL

De tool is bedoeld om pedagogisch professionals bewust te maken en overzicht te geven van de mogelijkheden die kinderen hebben voor risicovol spel, zowel binnen als buiten. Door de eigen binnen- en buitenruimte én de beschikbare materialen kritisch onder de loep te nemen, stellen zij een aantal verbeterpunten op.

WAT

De tool bestaat uit vragen die je kunt stellen tijdens het kritisch onder de loep nemen van de binnen- en buitenruimte en de beschikbare materialen: welke mogelijkheden voor risicovol spel hebben kinderen eigenlijk?

WERKWIJZE

Je kunt de tool op verschillende momenten van een implementatieproces inzetten. Bijvoorbeeld als onderdeel van de startfase waarin je het onderwerp risicovol spel introduceert en bespreekbaar maakt, maar het kan ook onderdeel zijn van de coaching door heel gericht te reflecteren op de binnen- en buitenruimte en de beschikbare materialen.

Je kunt de binnen- en buitenruimte op hetzelfde moment onder de loep nemen (eventueel in twee groepen), maar je kunt er ook voor kiezen om eerst binnen en op een later moment de buitenruimte te doen. Dit is uiteraard mede afhankelijk van de beschikbare tijd.

Nodig de pedagogisch professionals uit om de omgeving eens heel kritisch te bekijken. Daar kun je onderstaande vragen bij gebruiken. Je kunt ervoor kiezen om de professionals de vragen eerst individueel te laten beantwoorden en daarna samen te bespreken, maar je kunt de vragen ook direct met elkaar bespreken. Zorg dat de hele omgeving kritisch onder de loep wordt genomen. Geef zelf het goede voorbeeld door rond te wandelen door de ruimte.

- Waar zie je (fysieke) uitdaging voor jezelf? Denk aan klimmen, springen, gooien, glijden, rennen, verstoppen, schommelen, etc. Probeer het gerust!
- Waar zie je (fysieke) uitdaging voor de kinderen?
- Zijn er mogelijkheden voor alle categorieën van risicovol spel¹? Komen alle categorieën voor? Geef bij iedere categorie een voorbeeld. Ben je tevreden?
- Worden de mogelijkheden voor risicovol spel regelmatig afgewisseld? Hoe zou je kunnen zorgen voor meer afwisseling?
- Hanteren jullie algemeen geldende regels die de mogelijkheden voor risicovol spel beperken? En zo ja, vind je die regels allemaal nodig? En vind je dat de regels voor alle kinderen moeten gelden?

¹ De zes categorieën zijn: spelen op hoogte, spelen op snelheid, ruig spel, spelen met riskante gereedschappen, spelen in de buurt van gevaarlijke elementen als water en vuur, en uit het zicht spelen. Voor het jonge kind zijn er twee aanvullende categorieën: spelen met impact en 'plaatsvervangend' risicovol spel. Spelen met impact is het zichzelf of spullen laten botsen met andere objecten of andere kinderen. Plaatsvervangend risicovol spelen is het kijken naar het risicovol spelen van anderen.

Bij de bespreking kun je met elkaar in gesprek over mogelijke verbeterpunten:

- Ben je tevreden over de mogelijkheden die kinderen hebben voor risicovol spel? Komen alle categorieën voor?
- Welke verandering zou de meeste impact hebben op de mogelijkheden voor risicovol spel?
- Met welke verandering willen jullie starten? Hoe gaan jullie dit realiseren?

Je kunt hier eventueel ook de kijkwijzer risicovol spel bij gebruiken, bijvoorbeeld door deze na afloop samen in te vullen.